

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบน
ด้านการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ
ประจำปีบัญชี 2568

ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ
BAAC PROCUREMENT

คำนำ

การปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน พร้อมจัดทำมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสด้านการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ และรายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอกได้รับทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ความเสี่ยงระดับความเสี่ยง มาตรการจัดการความเสี่ยง และมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสด้านการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงาน การกำกับติดตาม และประเมินผลด้านการป้องกันการทุจริตของ ธ.ก.ส. และสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร

ธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
เมษายน 2568

สารบัญ

	หน้า
1. วัตถุประสงค์	1
2. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
3. กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	1
4. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	2
5. กระบวนการบริหารความเสี่ยงของ ธ.ก.ส. (ภายใต้มาตรฐานสากลของ ISO 31000:2018)	3
6. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	7
7. มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	15

วัตถุประสงค์

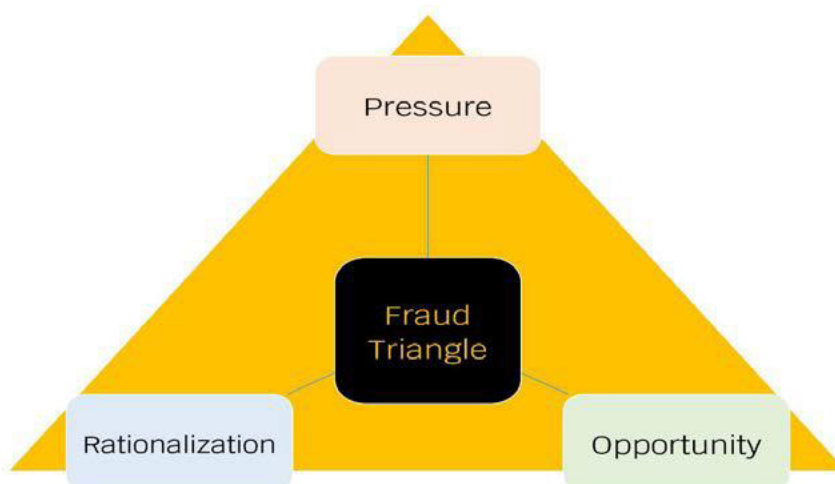
1. เพื่อให้มีแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
2. เพื่อใช้เป็นกลไกในการดำเนินงาน การกำกับติดตาม และประเมินผลด้านการป้องกันการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้างของ ธ.ก.ส.
3. เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความโปร่งใสเป็นธรรมในการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับการควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R. Cressey (1940) ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other's People Money

ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
(Corruption Risk Assessment) สำนักงาน ป.ป.ท.

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของ ธ.ก.ส. ในอนาคต
สินบน (Bribery)	ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใชตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลากรกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties.” (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)
ของขวัญ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. 2565)	เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออภัยยศยศไมตรี ให้เป็นรางวัลให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้เป็นการลับ แฝง หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา	มาตรา 128 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543 ข้อ 3 ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่กันโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้แก่กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

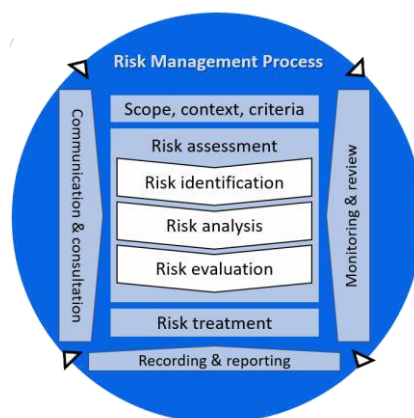
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กระบวนการบริหารความเสี่ยงของ ธ.ก.ส. (ภายใต้มาตรฐานสากลของ ISO 31000:2018)

ธ.ก.ส. บริหารความเสี่ยงตามหลักการมาตรฐาน ISO 31000:2018 กรอบแนวทางกำกับสถาบันการเงิน เฉพาะกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุม ภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 กำหนดเป็นกรอบการบริหารความเสี่ยงและนำมาประยุกต์ใช้ในการ บริหารความเสี่ยงทุกระดับของ ธ.ก.ส. เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานของ ธ.ก.ส. เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ไว้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี โปร่งใส ตรวจสอบได้

ดังนั้น ธ.ก.ส. จึงได้กำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้มีความชัดเจนในแต่ละประเด็นที่สำคัญ ภายใต้มาตรฐานสากลของ ISO 31000:2018 เป็นกระบวนการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับการใช้นโยบาย ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติอย่างเป็นระบบกับกิจกรรม การสื่อสารและการให้คำปรึกษาการสร้างบริบท การประเมิน การติดตาม การทบทวนและรายงานความเสี่ยง ประกอบด้วย 6 กระบวนการ ดังนี้

แผนภาพ แสดงกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน ISO 31000:2018

1. การกำหนดขอบเขต บริบท และเกณฑ์ความเสี่ยง (Establishing the Scope, Context and Criteria)

การกำหนดขอบเขต บริบท และเกณฑ์ความเสี่ยง เป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางการบริหารความเสี่ยง ธ.ก.ส. ต้องกำหนดขอบเขตของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง กำหนดบริบทที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานและเป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วย (1) บริบทภายนอก อาทิ สังคม วัฒนธรรม การเมือง กฎหมาย การเงิน เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สภาพการแข่งขัน ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายนอก (2) บริบทภายใน อาทิ โครงสร้างองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ยุทธศาสตร์ วัฒนธรรมองค์กร บุคลากร ระบบสารสนเทศ วิธีปฏิบัติงาน ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การบริหารความเสี่ยง (Risk Criteria) ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และระดับความเสี่ยงที่เบี่ยงเบนจากระดับที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) เพื่อนำไปใช้ในการประเมินความเสี่ยง

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) เป็นการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Scenario) ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานและเป้าหมายที่กำหนด ประกอบด้วย แหล่งความเสี่ยง (Risk Source) เหตุการณ์ (Event) และผลของเหตุการณ์ (Consequence) รวมทั้งระบุปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ประเภทความเสี่ยง และการควบคุมที่มีอยู่

2.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) เป็นการวิเคราะห์โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ทั้งทางบวกและทางลบ รวมทั้งระบุระดับของ Likelihood และ Impact ตามเกณฑ์ระดับความเสี่ยงที่กำหนด

ตารางอธิบายโอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)

ระดับ (Level)	โอกาสและความเป็น (Opportunity and Probability)	ความถี่ (Frequency)	มีการร้องเรียนผ่านช่องทาง Call Center และช่องทางออนไลน์	มีการส่งต่อข้อมูลเชิงลบผ่านช่องทางสื่อสารสังคมออนไลน์	มีการเผยแพร่ข่าวสารเชิงลบผ่านช่องทางสื่อสารมวลชน
5 สูง (High)	มีโอกาสเกิดขึ้นสูง (มากกว่า 50%)	ภายใน 1 เดือน เกิดขึ้นมากกว่า หรือเท่ากับ 1 ครั้ง	มากกว่า 25 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 2,800 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 3 ช่องทาง/เดือน
4 ค่อนข้างสูง (Nearly High)	มีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างสูง (31 - 50%)	ภายใน 1 ไตรมาส เกิดขึ้นมากกว่า หรือเท่ากับ 1 ครั้ง	21 - 25 ครั้ง/เดือน	2,101 - 2,800 ครั้ง/เดือน	3 ช่องทาง/เดือน
3 ปานกลาง (Medium)	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในบางครั้ง (11 - 30%)	ภายใน 1 ปี เกิดขึ้นมากกว่า หรือเท่ากับ 1 ครั้ง	16 - 20 ครั้ง/เดือน	1,401 - 2,100 ครั้ง/เดือน	2 ช่องทาง/เดือน
2 ค่อนข้างต่ำ (Nearly Low)	แทบจะไม่มีโอกาสเกิดขึ้น (6 - 10%)	มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	11 - 15 ครั้ง/เดือน	701 - 1,400 ครั้ง/เดือน	1 ช่องทาง/เดือน
1 ต่ำ (Low)	เกิดขึ้นได้ยากมาก (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5%)	เหตุการณ์นี้ไม่เคยเกิดขึ้น หรือ มากกว่า 3 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	ไม่เกิน 11 ครั้ง/เดือน	น้อยกว่า 700 ครั้ง/เดือน	ไม่มีการเผยแพร่ข่าวสารทางลบ

หมายเหตุ: ช่องทางออนไลน์ ได้แก่ E-mail/BAAC Mobile/Website ธนาคาร, ช่องทางสื่อสารสังคมออนไลน์ ได้แก่ Facebook Pantip, ช่องทางสื่อสารมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ที่เผยแพร่ข่าวโดยสื่อมวลชน

ที่มา : แผนแม่บทการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ปีบัญชี 2567 – 2571 (ทบทวนครั้งที่ 1)

ตารางอธิบายผลกระทบจากเหตุการณ์ (Impact)

ตารางอธิบายผลกระทบจากเหตุการณ์ (Impact)						
ระดับ (Level)	ด้านการเงิน		ด้านการดำเนินงาน	ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง		ด้านกฎหมายและข้อบังคับ
	ผลกระทบต่อกำไรสุทธิ	ผลกระทบต่อส่วนสภาพคล่อง		ระยะเวลาการจัดการข้อร้องเรียน	ข้อร้องเรียนในเรื่องเดียวกันจากลูกค้าผ่าน Call Center ของธนาคารที่กระทบกับภาพลักษณ์และชื่อเสียง	
5 สูง (High)	กำไรสุทธิลดลงมากกว่าร้อยละ 3	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากรวม น้อยกว่าร้อยละ 10.00	ส่งผลกระทบต่อ การให้บริการ โดยสามารถกู้คืนระบบได้เกินระยะเวลา RTO + > 2 ชม.	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ โดยใช้เวลามากกว่า 9 วัน	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ โดยใช้เวลามากกว่า 4 วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง และมีผลตามมาในทางปฏิบัติที่รุนแรง ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน
4 ค่อนข้างสูง (Nearly High)	กำไรสุทธิลดลง ร้อยละ 2-3	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากรวม ร้อยละ 10.00 - 10.99	ส่งผลกระทบต่อ การให้บริการ โดยสามารถกู้คืนระบบได้เกินระยะเวลา RTO + ≤ 2 ชม.	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ ภายใน 9 วัน	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ ภายใน 4 วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง และมีผลตามมาในทางปฏิบัติที่รุนแรง ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงินแต่ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี
3 ปานกลาง (Medium)	กำไรสุทธิลดลง ร้อยละ 1-2	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากรวม ร้อยละ 11.00 - 11.99	ส่งผลกระทบต่อ การให้บริการโดยสามารถกู้คืนระบบได้เกินระยะเวลา RTO + ≤ 1 ชม.	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ ภายใน 6 วัน	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ ภายใน 3 วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลงแต่ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน และต้องชี้แจงต่อหน่วยงานกำกับดูแล
2 ค่อนข้างต่ำ (Nearly Low)	กำไรสุทธิลดลงไม่เกิน ร้อยละ 1	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากรวม ร้อยละ 12.00 - 12.99	ส่งผลกระทบต่อ การให้บริการโดยสามารถกู้คืนระบบได้ไม่เกินระยะเวลา RTO	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ ภายใน 3 วัน	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ ภายใน 2 วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือกฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง แต่ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน และไม่ต้องชี้แจงต่อหน่วยงานกำกับดูแล
1 ต่ำ (Low)	ไม่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิ	อัตราส่วนสภาพคล่องต่อเงินฝากรวม ตั้งแต่ ร้อยละ 13.00 ขึ้นไป	ไม่ส่งผลกระทบต่อ การให้บริการ	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ น้อยกว่า 3 วัน	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ น้อยกว่า 2 วัน	ปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือสัญญาหรือข้อตกลง

ที่มา : แผนแม่บทการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ปีบัญชี 2567 – 2571 (ทบทวนครั้งที่ 1)

2.3 การประเมินผลความเสี่ยง (Risk Evaluation) เมื่อได้ระดับความเสี่ยงด้านโอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ธ.ก.ส. ประเมินระดับความเสี่ยง (Risk Level) และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง โดยเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงกับเกณฑ์ระดับความเสี่ยงที่กำหนด เพื่อนำไปกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) = ระดับโอกาส (Likelihood) x ระดับผลกระทบ (Impact)

ตารางแสดงระดับความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง

	โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)				
ผลกระทบ (Impact)	1 ต่ำ	2 ค่อนข้างต่ำ	3 ปานกลาง	4 ค่อนข้างสูง	5 สูง
5 - สูง	M5	NH10	NH15	H20	H25
4 - ค่อนข้างสูง	NL4	M8	NH12	NH16	H20
3 - ปานกลาง	NL3	M6	M9	NH12	NH15
2 - ค่อนข้างต่ำ	L2	NL4	M6	M8	NH10
1 - ต่ำ	L1	L2	NL3	NL4	M5

ตารางแสดงเกณฑ์ระดับความเสี่ยงและความหมาย

เกณฑ์ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
สูง (H: High) (20-25)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูงมาก จำเป็นต้องได้รับการจัดการทันที
ค่อนข้างสูง (NH: Nearly High) (10-16)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูง จะต้องได้รับการจัดการในลำดับถัดมา
ปานกลาง (M: Medium) (5-9)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญ และต้องติดตามการปฏิบัติตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันอย่างเคร่งครัด
ค่อนข้างต่ำ (NL: Nearly Low) (3-4)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้ แต่ต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ
ต่ำ (L: Low) (1-2)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้

3. การจัดการความเสี่ยง (Risk Management)

การเลือกทางเลือกในการจัดการความเสี่ยง การเลือกและใช้ตัวเลือกในการจัดการกับความเสี่ยง ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำซ้ำของขั้นตอน (1) การกำหนดและการเลือกทางเลือกในการจัดการความเสี่ยง (2) การวางแผนและใช้การจัดการความเสี่ยง (3) การประเมินประสิทธิภาพของการจัดการ (4) ตัดสินใจว่าจะยอมรับความเสี่ยงที่เหลืออยู่หรือไม่ และ (5) หากไม่ยอมรับให้จัดการความเสี่ยงต่อไป ในการเลือกทางเลือกในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุด ต้องมีความสมดุลระหว่างผลประโยชน์จากความสำเร็จของวัตถุประสงค์กับต้นทุนความพยายามในการจัดการความเสี่ยง หรือความเสียหายจากการดำเนินการ องค์กรควรพิจารณาถึงค่านิยม การรับรู้ และการมีส่วนร่วมที่อาจเกิดขึ้นของผู้มีส่วนได้เสีย หากไม่มีทางเลือกการจัดการที่ใช้ได้หรือถ้าทางเลือกในการจัดการไม่ได้ปรับเปลี่ยนความเสี่ยงอย่างเพียงพอ ความเสี่ยงควรได้รับการบันทึกและเก็บไว้ภายใต้การทบทวนอย่างต่อเนื่อง ผู้มีอำนาจตัดสินใจและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ควรตระหนักถึงลักษณะและขอบเขตความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังการจัดการความเสี่ยง

การจัดทำและดำเนินการตามแผนจัดการความเสี่ยง เพื่อระบุวิธีการเลือกวิธีการจัดการที่จะใช้ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงข้อตกลงและสามารถตรวจสอบความคืบหน้าในการวางแผนได้ ซึ่งจะระบุลำดับความเสี่ยงที่ควรดำเนินการอย่างชัดเจน ควรรวมเข้ากับแผนการจัดการและกระบวนการขององค์กร ทั้งนี้ การพิจารณาหรือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ข้อมูลที่ระบุในแผนจัดการความเสี่ยงควรรวมถึง (1) เหตุผลในการเลือกทางเลือกการจัดการ รวมถึงผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (2) ผู้มีบทบาทหน้าที่และรับผิดชอบในการอนุมัติและดำเนินการตามแผน (3) การดำเนินการ (4) ทรัพยากรที่จำเป็นรวมถึงภาระผูกพันต่างๆ (5) การวัดผลการดำเนินงาน (6) ข้อจำกัด (7) การรายงานและการติดตาม และ (8) คาดการณ์เวลาที่ดำเนินการและเสร็จสิ้น

4. การติดตามและทบทวน (Monitoring and Review)

ติดตามสถานการณ์ภายในและภายนอก และผลการบริหารความเสี่ยง เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งทบทวนการกำหนดเกณฑ์การบริหารความเสี่ยง กระบวนการ วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

5. การบันทึกและรายงานผล (Recording and Report)

บันทึกการกำหนดขอบเขต บริบท เกณฑ์ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการตอบสนองความเสี่ยง ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาจจัดทำเป็นทะเบียนความเสี่ยง (Risk Register) รวมทั้งรายงานผลการบริหารความเสี่ยง และผลการดำเนินงานตามแผน/มาตรการรองรับความเสี่ยง ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้บริหารส่วนงาน ฝ่ายจัดการ คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง และคณะกรรมการ ธ.ก.ส.

6. การสื่อสารและให้คำปรึกษา (Communication and Consultation)

ดำเนินการสื่อสารและปรึกษากับส่วนงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่าผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รับรู้และมีความเข้าใจการบริหารความเสี่ยงขององค์กร รวมทั้งเข้าใจพื้นฐานของการตัดสินใจและเหตุผลของสิ่งที่ต้องดำเนินการในกระบวนการบริหารความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ธ.ก.ส. ได้นำแนวทางตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง มาใช้เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยพิจารณาจาก 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- 2) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 3) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
- 4) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 1 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ที่ ธ.ก.ส. นำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการที่ทำการประเมินว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่พนักงานเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ธ.ก.ส. กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- ด้านโอกาส (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของควมถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์ด้านโอกาส (Likelihood)

ระดับ (Level)	โอกาสและความเป็นไป (Opportunity and Probability)	ความถี่ (Frequency)	มีการร้องเรียนผ่านช่องทาง Call Center และช่องทางออนไลน์	มีการส่งต่อข้อมูลเชิงลบผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์	มีการเผยแพร่ข่าวสารเชิงลบผ่านช่องทางสื่อมวลชน
5 สูง (High)	มีโอกาสเกิดขึ้นสูง (มากกว่า 50%)	ภายใน 1 เดือน เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	มากกว่า 25 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 2,800 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 3 ช่องทาง/เดือน
4 ค่อนข้างสูง (Nearly High)	มีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างสูง (31 – 50%)	ภายใน 1 ไตรมาส เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	21-25 ครั้ง/เดือน	2,101 – 2,800 ครั้ง/เดือน	3 ช่องทาง/เดือน
3 ปานกลาง (Medium)	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในบางครั้ง (11 – 30%)	ภายใน 1 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	16-20 ครั้ง/เดือน	1,401 – 2,100 ครั้ง/เดือน	2 ช่องทาง/เดือน
2 ค่อนข้างต่ำ (Nearly Low)	แทบจะไม่มีโอกาสเกิดขึ้น (6 – 10%)	มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	11-15 ครั้ง/เดือน	701 – 1,400 ครั้ง/เดือน	1 ช่องทาง/เดือน
1 ต่ำ (Low)	เกิดขึ้นได้ยากมาก (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5%)	เหตุการณ์นี้ไม่เคยเกิดขึ้น หรือ มากกว่า 3 ปี เกิดขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้ง	ไม่เกิน 11 ครั้ง/เดือน	น้อยกว่า 700 ครั้ง/เดือน	ไม่มีการเผยแพร่ข่าวทางลบ

เกณฑ์ด้านผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ด้านการเงิน (1)	ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง (2)	ด้านกฎหมายและข้อบังคับ (3)
5	กำไรสุทธิลดลง มากกว่าร้อยละ 3	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ โดยใช้เวลามากกว่า 9 วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือ กฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง และมีผล ตามมาในทางปฏิบัติที่รุนแรง ถูกฟ้องร้อง ดำเนินคดี ก่อให้เกิดความเสียหายด้าน การเงิน
4	กำไรสุทธิลดลง ร้อยละ 2-3	บริหารจัดการ ข้อร้องเรียนได้ ภายใน 9 วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือข้อบังคับหรือ กฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง และมีผล ตามมาในทางปฏิบัติที่รุนแรง ก่อให้เกิด ความเสียหายด้านการเงินแต่ไม่ถูกฟ้องร้อง ดำเนินคดี
3	กำไรสุทธิลดลง ร้อยละ 1-2	บริหารจัดการ ข้อร้องเรียนได้ ภายใน 6 วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือ ข้อบังคับหรือ กฎหมายหรือ สัญญาหรือข้อตกลง แต่ ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ไม่ ก่อให้เกิด ความเสียหายด้านการเงิน และ ต้องชี้แจงต่อหน่วยงานกำกับดูแล
2	กำไรสุทธิลดลง ไม่เกินร้อยละ 1	บริหารจัดการข้อร้องเรียนได้ ภายใน 3 วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับหรือ กฎหมายหรือสัญญาหรือข้อตกลง แต่ ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีไม่ ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเงิน และไม่ต้องชี้แจงต่อหน่วยงานกำกับดูแล
1	ไม่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิ	บริหารจัดการ ข้อร้องเรียนได้ น้อยกว่า 3 วัน	ปฏิบัติตามกฎหมายหรือ กฎระเบียบหรือ ข้อบังคับ หรือสัญญาหรือข้อตกลง

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

	โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)				
ผลกระทบ (Impact)	1 ต่ำ	2 ค่อนข้างต่ำ	3 ปานกลาง	4 ค่อนข้างสูง	5 สูง
5 - สูง	M5 (ปานกลาง)	NH10 (ค่อนข้างสูง)	NH15 (ค่อนข้างสูง)	H20 (สูง)	H25 (สูง)
4 - ค่อนข้างสูง	NL4 (ค่อนข้างต่ำ)	M8 (ปานกลาง)	NH12 (ค่อนข้างสูง)	NH16 (ค่อนข้างสูง)	H20 (สูง)
3 - ปานกลาง	NL3 (ค่อนข้างต่ำ)	M6 (ปานกลาง)	M9 (ปานกลาง)	NH12 (ค่อนข้างสูง)	NH15 (ค่อนข้างสูง)
2 - ค่อนข้างต่ำ	L2 (ต่ำ)	NL4 (ค่อนข้างต่ำ)	M6 (ปานกลาง)	M8 (ปานกลาง)	NH10 (ค่อนข้างสูง)
1 - ต่ำ	L1 (ต่ำ)	L2 (ต่ำ)	NL3 (ค่อนข้างต่ำ)	NL4 (ค่อนข้างต่ำ)	M5 (ปานกลาง)

เกณฑ์ระดับความเสี่ยงและความหมาย

เกณฑ์ระดับความเสี่ยงการทุจริต		ความหมาย
สูง (H: High)	(20-25)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูงมาก จำเป็นต้องได้รับการจัดการทันที
ค่อนข้างสูง (NH: Nearly High)	(10-16)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูง จะต้องได้รับการจัดการในลำดับถัดมา
ปานกลาง (M: Medium)	(5-9)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญ และต้องติดตามการปฏิบัติตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันอย่างเคร่งครัด
ค่อนข้างต่ำ (NL: Nearly Low)	(3-4)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้ แต่ต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ
ต่ำ (L: Low)	(1-2)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

หลังจากระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว ธ.ก.ส. จะพิจารณาคะแนนความเสี่ยงจากการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ โดยประเมินความเสี่ยงจากมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง/ มาตรการควบคุมที่มีอยู่ว่าเพียงพอหรือไม่ ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) กรณีมาตรการที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ตามตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต (เหตุการณ์ความเสี่ยง)	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง /มาตรการควบคุม ที่มีอยู่
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง	
1	จัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR)	ส่วนงานเจ้าของโครงการจัดทำขอบเขตของงาน (TOR) ในลักษณะเฉพาะเจาะจง หรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่ง เพื่อเรียกรับเงินได้ได้	2	3	6	ปานกลาง	- แต่งตั้งคณะกรรมการร่างขอบเขตของงาน (TOR) จากหลายส่วนงาน เพื่อไม่ให้เจ้าของโครงการจัดทำ TOR ในลักษณะเฉพาะเจาะจง - กำหนดหัวข้อการต่อต้านการให้หรือรับสินบนในขอบเขตของงาน (TOR) - คู่มือวิธีปฏิบัติงาน, การอบรมให้ความรู้
2	คำนวณราคากลาง	คณะกรรมการกำหนดราคากลางสูงเกินจริง อาจก่อให้เกิดช่องทางการทุจริต	2	3	6	ปานกลาง	- คู่มือวิธีปฏิบัติงานและหลักเกณฑ์การจัดทำและคำนวณราคากลาง (Existing Control)

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต (เหตุการณ์ความเสี่ยง)	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง /มาตรการควบคุม ที่มีอยู่
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง	
							- แต่งตั้งคณะกรรมการ จากหลายส่วนงาน
3	จัดทำรายงานขอขอความเห็นชอบจัดซื้อจัดจ้างเสนอต่อผู้มีอำนาจตามวงเงิน	ผู้มีอำนาจให้ความเห็นชอบมีส่วนได้ส่วนเสียหรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการที่จะซื้อหรือจ้าง เพื่อเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ	2	3	6	ปานกลาง	- ผู้มีอำนาจอนุมัติพิจารณา TOR และราคากลางจากรายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง
4	จัดทำประกาศหรือหนังสือเชิญชวน	ส่วนงานเจ้าของเรื่องกำหนดคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอในประกาศหรือหนังสือเชิญชวนไม่เป็นไปตามแบบที่กำหนด	1	2	2	ต่ำ	- ชักซ้อมการจัดทำแบบประกาศเชิญชวน - กำหนดผู้รับผิดชอบในการให้เอกสาร
5	ยื่นข้อเสนอ	พนักงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างรับของข้อเสนอจากผู้ที่ไม่ได้เชิญชวน หรือเมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนด	1	1	1	ต่ำ	- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ กำหนดให้คณะกรรมการรับของข้อเสนอเฉพาะรายที่คณะกรรมการได้มีหนังสือเชิญชวนเท่านั้น
6	คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ทำหน้าที่เปิดซองตรวจเอกสาร พิจารณาคุณสมบัติ จัดลำดับราคา	6.1 คณะกรรมการซื้อหรือจ้างเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอครั้งนั้น	1	1	1	ต่ำ	- คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง พนักงานจัดหาและผู้มีอำนาจตามวงเงินลงนามรับรองตนเอง (self-declare) ว่าเป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสียและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทหรือผู้ประกอบการตามบันทึกที่ สจพ/-ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2565 - กรรมการที่มีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการ เช่น พี่น้อง เครือญาติ ต้องแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อขอถอนตัวจากการเป็นกรรมการและให้คณะกรรมการตรวจสอบความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามระเบียบธนาคารฉบับที่
		6.2 คณะกรรมการซื้อหรือจ้างรับหรือเรียกรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เพื่อแลกกับการพิจารณาให้ผู้ยื่นข้อเสนอเป็นผู้ชนะการเสนอราคาหรือผู้ได้รับการคัดเลือก	2	1	2	ต่ำ	
		6.3 คณะกรรมการซื้อหรือจ้างถูกแทรกแซงจากผู้มีอำนาจทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้ผลการพิจารณาเป็นไปในลักษณะให้คุณหรือให้โทษต่อผู้ยื่นข้อเสนอด้วยกัน	2	2	4	ค่อนข้างต่ำ	

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต (เหตุการณ์ความเสี่ยง)	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง /มาตรการควบคุม ที่มีอยู่
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง	
							50 ว่าด้วยความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ของ ผู้ปฏิบัติงาน
7	ขออนุมัติสั่งซื้อสิ่งจ้างต่อผู้ มีอำนาจอนุมัติตามวงเงิน	ผู้มีอำนาจอนุมัติ มีส่วนได้ ส่วนเสียหรือเอื้อประโยชน์ ให้กับผู้ประกอบการที่จะ ซื้อหรือจ้าง ได้รับของขวัญ จากผู้เสนอราคา เพื่อเป็น การจูงใจ	1	2	2	ต่ำ	- นโยบายต่อต้านการให้ หรือรับสินบน (Anti- Bribery Policy) นโยบายการป้องกัน และปราบปรามการ ทุจริต - มอบอำนาจอนุมัติตาม วงเงิน - คณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง ส่งรายงานผล การพิจารณาความเห็น และเอกสารให้ผู้มี อำนาจอนุมัติพิจารณา หากไม่อนุมัติต้องมีการ ระบุเหตุผลและแนว ทางแก้ไขทุกครั้ง
8	ประกาศผลผู้ชนะการ เสนอราคาหรือผู้ได้รับการ คัดเลือก	ไม่มีประเด็นความเสี่ยง ด้านทุจริต เนื่องจาก ธ.ก.ส. ประกาศผู้ชนะหรือผู้ได้รับ การคัดเลือกในเว็บไซต์ และเปิดเผยโดย เปิดเผย	1	1	1	ต่ำ	-
9	สนองรับราคาและนัดทำ สัญญา	ทำสัญญาในลักษณะเอื้อ ประโยชน์ให้คู่สัญญา ส่งผล ให้ธนาการได้รับความ เสียหาย	1	2	2	ต่ำ	- กำหนดขั้นตอนการทำ สัญญาและเอกสาร ประกอบการทำสัญญา ที่ชัดเจน และสอบทาน กระบวนการจัดทำ สัญญา โดยผู้บริหาร 2 ลำดับ - ปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่า ด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. 2560 กำหนดให้หน่วยงาน ของรัฐส่งสำเนาสัญญา หรือข้อตกลงซึ่งมีมูลค่า ตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป ให้สำนักงานการตรวจ เงินแผ่นดิน (สตง.) และ กรมสรรพากร ภายใน 30 วัน นับแต่วันทำ สัญญาหรือข้อตกลง

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต (เหตุการณ์ความเสี่ยง)	Risk Score (L x I)				มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง /มาตรการควบคุม ที่มีอยู่
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง	
							หรือตามวิธีการที่ กรมบัญชีกลางกำหนด - มีการระบุหัวข้อการ ต่อต้านการให้หรือรับ สินบนในเอกสาร ขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของสัญญา
10	บริหารสัญญา	10.1 คู่สัญญาส่งมอบงาน ในขณะที่งานยังไม่แล้วเสร็จ และคณะกรรมการตรวจรับ พัสดุลงนามในบันทึกตรวจ รับพัสดุนั้น 10.2 คณะกรรมการตรวจ รับพัสดุประวิงเวลาในการ ตรวจรับ โดยมีเจตนา หรือเรียกรับของขวัญหรือ ประโยชน์อื่นใดอันอาจ คำนวณเป็นเงินได้	1	2	2	ต่ำ	- แนวทางการตรวจรับ พัสดุ ตามคู่มือวิธี ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ จัดซื้อจัดจ้างและการ บริหารพัสดุ

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

จากการประเมินความเสี่ยงข้างต้น คณะกรรมการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง อยู่ในระดับความเสี่ยง “ต่ำ” แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ธ.ก.ส. ยังคงให้ความสำคัญในการเฝ้าระวังการทุจริตในทุกประเด็น โดยมีมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมและมีการทบทวนอยู่เป็นประจำ อันเป็นการสร้างความมั่นใจหรือความเชื่อมั่นว่า ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของ ธ.ก.ส. มีการดำเนินการที่โปร่งใส เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร และนำมาตรการในการป้องกันการทุจริต (Corruption Risk Control) ไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ ธ.ก.ส. ได้นำแนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Control) ตามคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) มาใช้เป็นแนวทางในการทบทวนและดำเนินการ ดังนี้

การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control)

โดยระบุมাত্রการควบคุม ขั้นตอนตรวจสอบการทำงานหรือข้อปฏิบัติที่ผิดหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เช่น

- คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง พนักงานจัดหา และผู้มีอำนาจตามวงเงิน ลงนามรับรองตนเอง (self-declare) ว่าเป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสียและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทหรือผู้ประกอบการ
- กรรมการที่มีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการ เช่น พี่น้อง เครือญาติ ต้องแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อขอถอนตัวจากการเป็นกรรมการ และให้คณะกรรมการตรวจสอบความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามระเบียบธนาการฉบับที่ 50 ว่าด้วยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงาน

สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

การเปิดเผยข้อมูล

ธ.ก.ส. เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างที่สำคัญไว้ในเว็บไซต์ www.baac.or.th ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของความโปร่งใสในการดำเนินงาน ตลอดจนเป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบการทำงานและการใช้อำนาจของหน่วยงานรัฐ ลดโอกาสการเกิดทุจริตที่มีประสิทธิภาพ

การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี

เพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยกำหนดนโยบายและช่องทางในการแจ้งข้อร้องเรียน อาทิ VOC Whistle Blowing และมีการประกาศนโยบายและบทลงโทษเป็นประจำทุกปี เพื่อสื่อสารให้ผู้บริหารระดับสูงและพนักงานในองค์กรทุกคนรับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ได้แก่

นโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบน (Anti-Bribery Policy)

นโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

นโยบายการแจ้งเบาะแสการกระทำผิด (Whistle Blowing)

นโยบายด้านการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ (คู่ค้าและผู้ส่งมอบ)

นโยบายเพื่อส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม

นโยบายบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน

นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Policy)

นโยบายด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประกาศ เรื่องไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ทุกเทศกาล

การควบคุม การตรวจสอบ (Monitoring Control)

ธ.ก.ส. มีการแบ่งโครงสร้างหน้าที่เพื่อลดช่องทางการเกิดการทุจริต ตามหลัก 3-Lines of Defense มีการวางแผนการตรวจสอบภายในประจำปี โดยส่วนงานตรวจสอบภายใน ธ.ก.ส. ประกอบด้วย ฝ่ายตรวจสอบและสำนักตรวจสอบเทคโนโลยีและสารสนเทศ และกำหนดบทลงโทษทางวินัยและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หากพบการทุจริตหรือพบว่า บุคลากร ธ.ก.ส. อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยงานในหน้าที่ของตน ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมหาผลประโยชน์ให้แก่ตนหรือผู้อื่น โดยจะดำเนินการสอบสวนและลงโทษทางวินัยผู้ที่เกี่ยวข้องตามลำดับความร้ายแรง

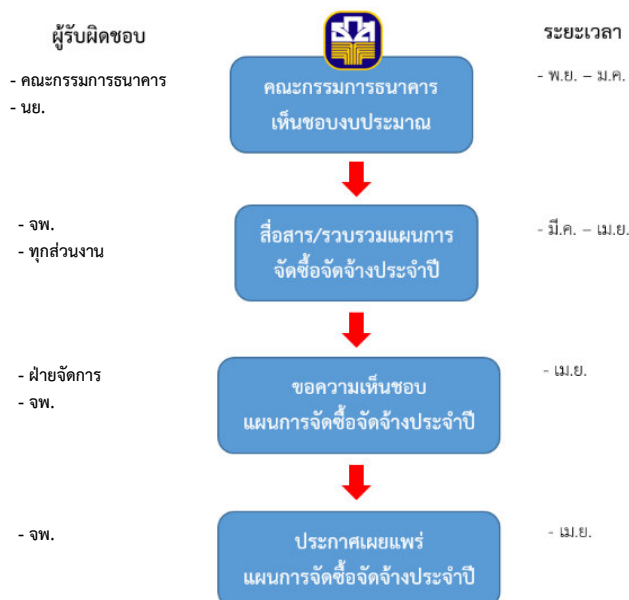
นอกจากนั้น ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ท. โดยคัดเลือกโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด เพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ ธ.ก.ส. ผ่านช่องทาง www.baac.or.th --> การกำกับดูแลกิจการที่ดี --> การป้องกันการทุจริต --> การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต

มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

กระบวนการสร้างความโปร่งใสในการใช้งบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง

1. การจัดทำและเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี

เมื่อคณะกรรมการธนาคารได้เห็นชอบวงเงินงบประมาณประจำปีแล้ว ธ.ก.ส. มีการสื่อสารและรวบรวมแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี เพื่อเสนอฝ่ายจัดการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศเผยแพร่แผนดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง และเว็บไซต์ ธ.ก.ส. และปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศที่ธนาคารกำหนด

2. การจัดโครงการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ธ.ก.ส. จัดโครงการเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ส่งมอบกับธนาคารเป็นประจำทุกปี เพื่อสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายด้านการจัดซื้อจัดจ้างและบทบาทของ ธ.ก.ส. ที่มีต่อลูกค้าและชุมชนเพื่อให้ผู้ส่งมอบทราบ รวมทั้งเพื่อให้ทราบถึงความต้องการและความคาดหวังตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ส่งมอบต่อกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของ ธ.ก.ส.

3. ผู้บริหารระดับสูงซักซ้อมมาตรการและแนวทางป้องกันการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้างไปยังส่วนงานต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

BANK FOR AGRICULTURE AND AGRICULTURAL COOPERATIVES

เลขที่ 2346 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0 2555 0555
2346 Phaholyothin Rd., Senanikom, Chatuchak, Bangkok 10900 www.baac.or.th